

Notulen 25 november 2019

Generalenbuurt - Buurtbijeenkomst 3

locatie	Archipel Landrijt, Drosserstraat 1, Eindhoven
----------------	---

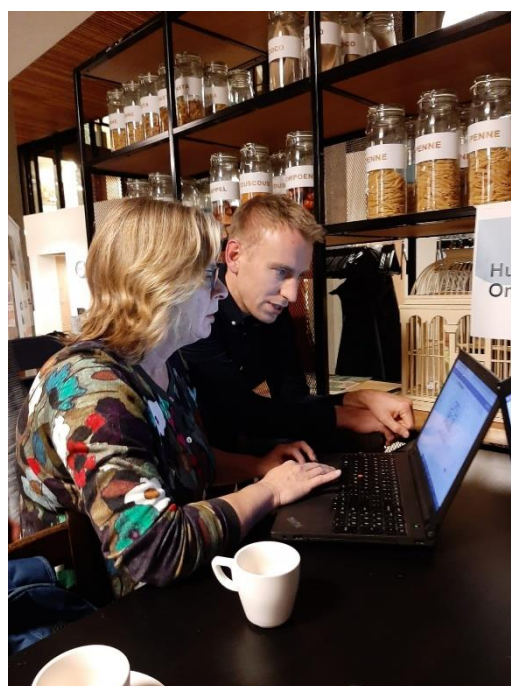
aanwezig	
Aantal personen	Ca. 60

agenda	uitleg onderdeel
20.00u – 21.00u Plenaire opening	<p>Yvette (Buurtprocesbegeleider) opent de avond.</p> <p>Buurkracht / Kennis quiz:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ik weet wat aardgasvrij voorbereid is -> dit houdt in de maatregelen nemen die altijd goed zijn, ongeacht welke warmtebron onze buurt in de toekomst ons van warmte gaat voorzien. Deze altijd-goed maatregelen zijn: gasverbruik besparen via gedrag en isoleren in combinatie met ventileren. En op logische momenten overstap naar elektrische koken en eventueel eigen opwek met zonnepanelen. (zie ook de presentatie sheet 22 "Wat kun jij nu al doen?") • Meedoen met Generalenbuurt aardgasvrij voorbereid is verplicht -> niet waar, deelname is niet verplicht • Omdat Generalenbuurt pionierbuurt is moet mijn woning in 2030 aardgasvrij zijn -> niet waar. Het landelijk besluit zegt dat in 2050 alle woningen aardgasvrij moeten zijn. • Als ik maatregelen kies in Omons dan moet ik deze de komende jaren ook uitvoeren -> niet waar. Je bent niet verplicht om de maatregelen die je in Omons kiest ook uit te voeren. • Ik heb al muurisolatie in mijn woning -> de meeste buurtbewoners hebben dit al, maar nog niet iedereen • Ik heb al dakisolatie in mijn woning -> de meeste buurtbewoners hebben dakisolatie, maar nog niet iedereen • Ik ken de mensen die naast mij staan / zitten -> een deel van de aanwezigen kent de mensen die naast hem/haar staan/zitten • Ik ken de mensen die voor en achter mij staan / zitten -> de meeste aanwezigen kennen de mensen die voor en achter hen staan / zitten (nog) niet <p>Stand van zaken Generalenbuurt aardgasvrij voorbereid:</p> <ul style="list-style-type: none"> • We hebben de buurt in beeld gebracht: veelal tussenwoningen, appartementen en hoekwoningen, meeste woningen hebben energielabel C en een groot deel van de woningen E en F, bouwjaar woningen jaren 60, eind 70, 80 en begin 90. • We hebben een bewonersenquête afgenomen en verschillende bewonerspanelvragen uitgezet. • Op de buurtpagina staat een uitgebreide download veel gestelde vragen en antwoorden. (zie presentatie sheet 20 bij oranje pijltje). • We hebben alternatieven voor aardgas voor Generalenbuurt verkend: <ul style="list-style-type: none"> ◦ De overgang naar aardgasvrij in 2050 is een traject van 30 jaar. ◦ Er is op dit moment geen collectieve warmtebron in de buurt. Met de huidige stand van de techniek nu is volledig

agenda	uitleg onderdeel
	<p>aardgasvrij op korte termijn niet betaalbaar.</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Daarom kijken we voor de komende jaren naar de maatregelen die je nu al kunt nemen en die altijd goed zijn, ongeacht welke warmtebron onze buurt in de toekomst ons van warmte gaat voorzien. Deze altijd-goed maatregelen zijn: gasverbruik besparen via gedrag en isoleren in combinatie met ventileren. En op logische momenten overstap naar elektrische koken en eventueel eigen opwek met zonnepanelen. (zie ook de presentatie sheet 22 "Wat kun jij nu al doen?") <ul style="list-style-type: none"> • Buurtplan is in de maak en het concept is te downloaden van de buurtpagina (zie presentatie sheet 23) • Heb jij een koopwoning (geen appartement)? Dan heb jij van de gemeente Eindhoven een brief ontvangen met een persoonlijke registratiecode voor Omons. Wil jij zien welke maatregelen mogelijk zijn in je huis om nu al gas te besparen en weten wat dat kost? Vul dan nu Omons in. De gemeente stelt dit online programma een jaar lang gratis beschikbaar. De gemeente vindt het belangrijk dat de koopwoningeigenaren op woningniveau inzicht krijgen in de mogelijke maatregelen en wat dat kost en oplevert. • Omons is een goede tool voor grondgebonden woningen, maar biedt onvoldoende houvast voor appartementen (i.v.m. gedeelde daken, muren, vloeren/plafonds, glas etc.). Daarom is in overleg met het meedenkteam besloten dat Omons niet wordt aangeboden aan appartement-eigenaren. Begin december staat een aparte meedenksessie gepland voor de VvE's om te kijken hoe appartement-eigenaren gefaciliteerd kunnen worden bij voorbereiden op aardgasvrij wonen. <p>Uitleg Omons door buurtbewoner Ries</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oproep aan buurtbewoners om Omons in te vullen. Het meedenkteam is bezig met opstellen van een buurtplan Generalenbuurt Aardgasvrij voorbereid. In dat plan wordt in beeld gebracht wat de Generalenbuurt nodig heeft om zich voor te bereiden op aardgasvrij wonen. Om dat beeld zo compleet mogelijk te maken is het belangrijk dat iedereen Omons invult. • Het meedenkteam neemt de resultaten uit Omons mee in het buurtplan. Deze resultaten zijn anoniem en niet te herleiden naar jouw woning. Zorg dat je Omons voor 5 januari invult, dan wordt de door jou aangevulde informatie meegenomen in het buurtplan. <p>Wat kun je nog van ons verwachten?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Herinneringsbrief invullen Omons, met nog een keer de registratiecode (2^e helft december) • Ervaringsverhalen van buurtgenoten (2^e helft december) • Warmtecamera-wandeling 10 december. Wil je mee? Meld je dan aan voor deze activiteit in de Buurkracht-app of mail naar yvette@buurkracht.nl • Buurtbijeenkomst 10 februari 2020: presentatie buurtplan <p>Tips vanuit het meedenkteam</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bezoek eens het Energiehuis Helmond. In dit informatiecentrum tref je demonstratie opstellingen én voorbeelden van installaties voor zuinig en duurzaam energiegebruik. Voor meer info over locatie en openingstijden, zie: https://www.energiehuishelmond.nl/

agenda	uitleg onderdeel
	<p>Voor de vragen over waterstof:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zie de leestips op www.buurkracht.nl/generalenbuurt <p>Zaken die we nog naleveren</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sheet met vergelijking van kosten per eenheid voor verwarmen met waterstof, aardgas, alles elektrisch (volgt voor de kerst op de buurtpagina www.buurkracht.nl/generalenbuurt onder leestips)
<p>21.00u – 21.30u Inloopavond met informatiemarkt</p>	<p>Bewoners konden zich door het meedenkteam laten informeren aan diverse tafels:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. De meedenksessies: wat hebben we tot nu toe gedaan en aanmelden warmtecamera-wandeling. 2. Benut je buurkracht! (delen van ervaringen met nemen van maatregelen in de woning, tussen buurtbewoners) 3. Uitleg Omons.

impressie van de avond

bijlagen bij verslag

- 20191125. Presentatie Buurkracht - Buurtbijeenkomst Generalenbuurt - 3

Buurtbijeenkomst 3 Generalenbuurt aardgasvrij voorbereid

Eindhoven, 25 november 2019

buurkracht.

generalenbuurt
samen richting een
aardgasvrije
Generalenbuurt

In 2050 moet elk huishouden in Nederland van het gas af zijn. Dat klinkt ver weg, maar het gaat sneller dan je denkt. Buurtbewoners van Generalenbuurt onderzoeken, in samenwerking met Buurkracht en de gemeente Eindhoven, wat er nodig is voor een aardgasvrije Generalenbuurt. Zodat niemand voor verrassingen komt te staan.

Huishoudelijke mededeling

buurkracht.

Wie is buurkracht?

buurkracht.

we doen het voor de maatschappij

Buurkracht is een maatschappelijk initiatief. Ons doel is om mensen in buurten met elkaar te verbinden en ze te ondersteunen bij het verbeteren van de buurt.

Buurkracht is onafhankelijk, heeft geen commerciële doelstellingen en maakt geen winst.

buurkracht (buur-kracht)

Zelfstandig naamwoord, (de; m/v)

Vermogen dat ontstaat wanneer buren zich gezamenlijk inspannen om dingen in de buurt voor elkaar te krijgen.

buurkracht.

**ik kan het wel alleen
maar doe het
liever samen**

buurkracht.

- 1. Buurkracht / Kennis quiz**
- 2. Stand van zaken Generalenbuurt aardgasvrij voorbereid**
- 3. Uitleg Omons** *door buurtbewoner Ries van Son*
- 4. Wat we nog gaan doen**
- 5. Informatiemarkt** *door het meedenkteam*

**Ik weet wat aardgasvrij
voorbereid is**

**Meedoen met
Generalenbuurt
aardgasvrij voorbereid
is verplicht**

Omdat Generalenbuurt
pionierbuurt is moet
mijn woning in 2030
aardgasvrij zijn

Als ik **maatregelen** kies
in Omons dan moet ik
deze de komende jaren
ook uitvoeren

Ik heb al **muurisolatie**
in mijn woning

Ik heb al **dak**isolatie in
mijn woning

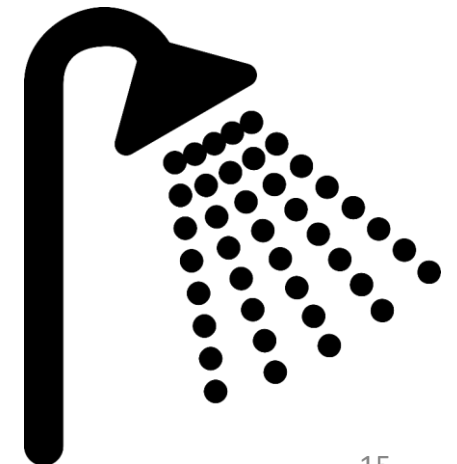
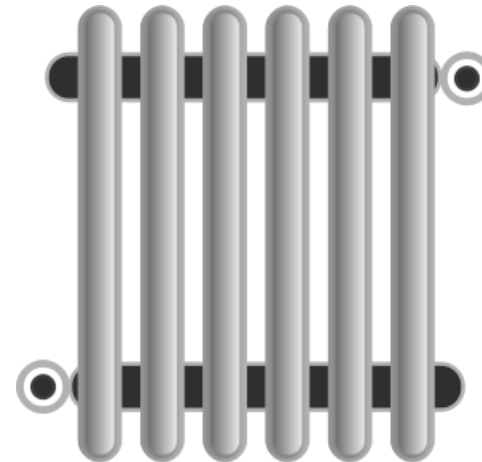
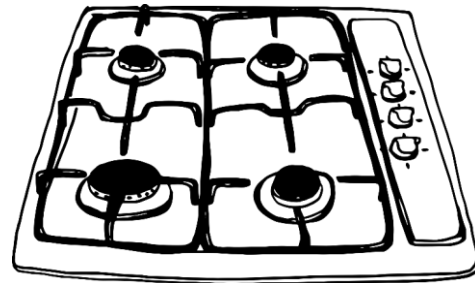

Ik ken de mensen die
naast mij staan / zitten

**Ik ken de mensen die
voor en achter mij
staan / zitten**

Stand van zaken Generalenbuurt aardgasvrij voorbereid

Aanleiding

buurkracht.

Nieuwbouw
geen aardgas
meer

Buurtplan
aardgasvrij
voorbereid

Gaskraan
Groningen
dicht

Nederland
aardgasvrij

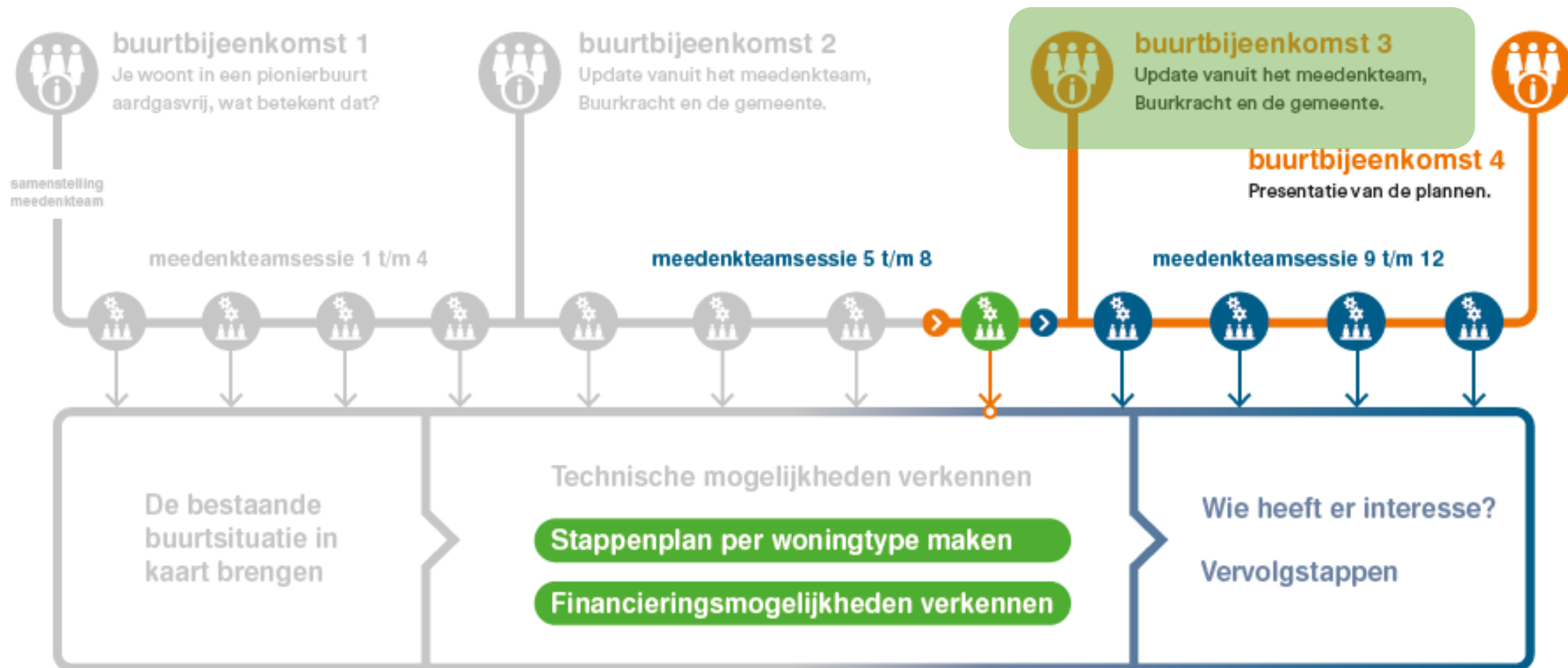
in 3 pionierbuurten:

't Ven, Sintenbuurt en Generalenbuurt

Hoe ver zijn we in de Generalenbuurt?

buurkracht.

Bestaande situatie in kaart gebracht

622 tussenwoningen

1492 m³
119 m²

199 hoekwoningen

1796 m³
122 m²

369 appartementen

1471 m³
73 m²

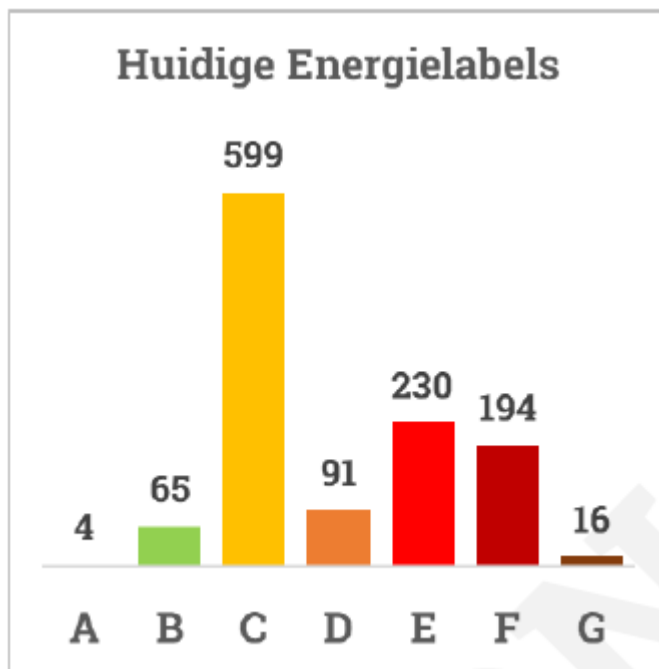
8 twee-onder-één kap

1953 m³
147 m²

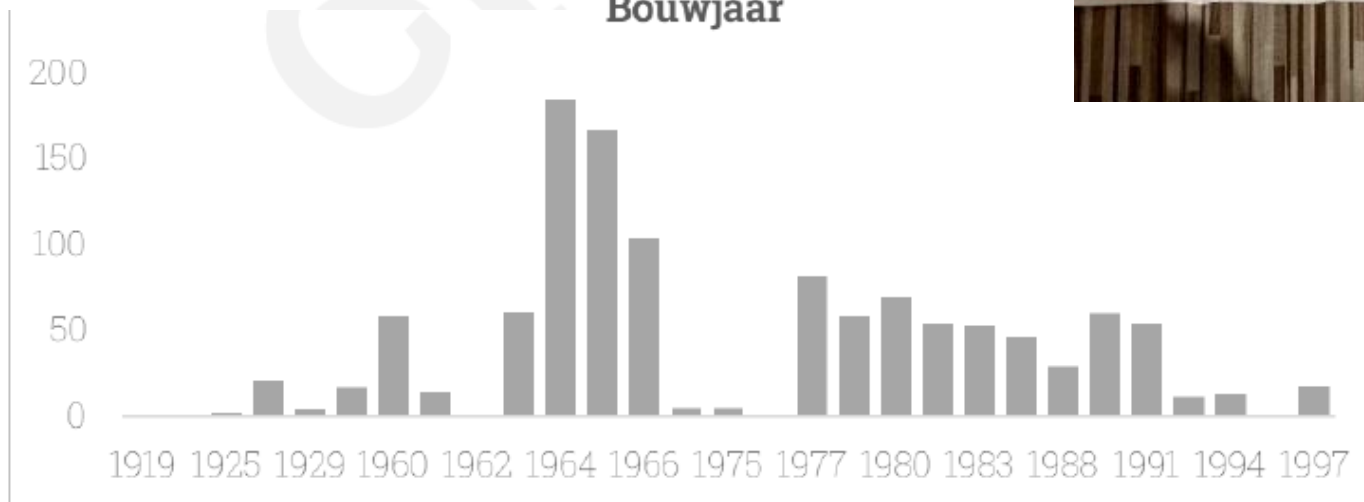

1 vrijstaande woning

1111 m³
111 m²

Bouwjaar

ik deed mee

Bewonersenquête Generalenbuurt aardgasvrij

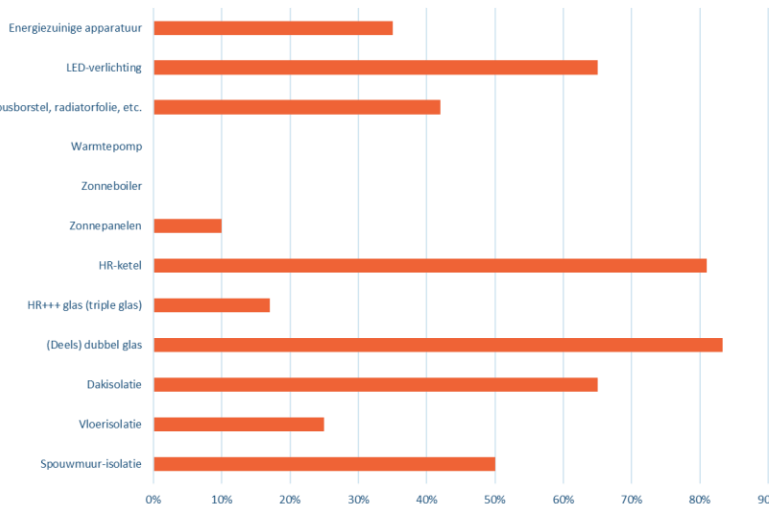
✓ Deze activiteit is afgerond

Bewonersenquête en
bewonerspanelvragen

Zijn er al energiebesparende maatregelen in uw woning aanwezig?

Doe het zelf maatregelen, zoals tochtstrips, een brievenbusborstel, radiatorfolie, etc.

buurkracht.

ik doe mee

Bewonerspanel Generalenbuurt aardgasvrij voorbereid: af en toe je mening geven

Doorlopend

berichten
13 berichten

Veel gestelde vragen en antwoorden online

buurkracht.

buurkracht.

[inspiratie](#) [aan de slag](#) [de app](#)

[over](#) [contact](#)

generalenbuurt

samen richting een
aardgasvrije
Generalenbuurt

In 2050 moet elk huishouden in Nederland van het gas af zijn. Dat klinkt ver weg, maar het gaat sneller dan je denkt. Buurtbewoners van Generalenbuurt onderzoeken, in samenwerking met Buurkracht en de gemeente Eindhoven, wat er nodig is voor een aardgasvrije Generalenbuurt. Zodat niemand voor verrassingen komt te staan.

heb je vragen?

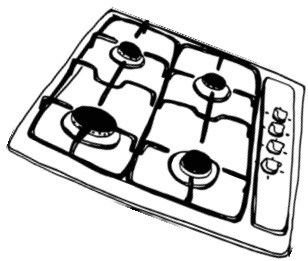
We hebben de top 5 meest gestelde vragen op een rij gezet. Staat jouw vraag hier niet tussen? Kijk dan in de uitgebreide [veel gestelde vragen en antwoorden lijst](#).

- > is meedoen aan het aardgasvrij-voorbereid traject verplicht?
- > wat betekent aardgasvrij-voorbereid?
- > wat zijn de financiële mogelijkheden en waar kan ik die vinden?
- > is aardgasvrij worden haalbaar?
- > wat is concreet het einddoel van dit traject, waar staan we begin 2020?

www.buurkracht.nl/generalenbuurt

Bekijk ook de leestips
op de buurtpagina!

Buurtbrede alternatieven voor aardgas verkend

ALTERNATIEVEN VOOR AARDGAS

HERNIEUWBAAR GAS

1. WAT IS HERNIEUWBAAR GAS?

In plaats van aardgas kan ook biogas of 'synthetisch' gas gebruikt worden. Omdat hiervoor geen CO₂ uit de lucht hoeft te worden gehaald, wordt de hoeveelheid CO₂ in de lucht niet groter. Dit gas wordt in het gebied van buurkracht gemaakt door biogas of synthetisch gas en kunnen ook de bestaande ketels gebruikt worden. De beschikbare hoeveelheid biogas is echter zeer gering en er is ook nog geen te maken voor de voldoende warmtevoorziening. Synthetisch gas kan in de toekomst beschikbaar komen, maar is nu nog niet mogelijk.

2. BIENEN

Biogas kan bijvoorbeeld gemaakt worden uit CO₂ waterstof.

Synthetisch gas kan bijvoorbeeld gemaakt worden uit CO₂ waterstof.

3. KENNEDEN

• **AFSPUITEREN**
De bestaande radiatoren kunnen gebruikt worden.

• **VERBETTERE WINDISOLATIE**
Geen extra isolatie voor de bestaande ramen.

• **VERBETTERE WINDISOLATIE**
Geen extra isolatie voor de bestaande ramen.

4. VOORDELEN

- Er is veel te maken van biogas.
- De huidige ketels zijn al geschikt voor synthetisch gas.
- De overproductie van biogas kan worden opgeslagen in synthetisch gas.

5. NADLEN

- Het is vaak te duur.
- Het is vaak te duur.

EINDHOVEN

Onvoldoende beschikbaar komende 30 jaar geen betaalbaar alternatief voor woningbouw

ALTERNATIEVEN VOOR AARDGAS

WARMTENET

1. WAT IS EEN WARMTENET?

Een warmtenet kan gebruikt worden om warm water naar de woning te brengen. Dit kan netwerkte zijn van een buidje of elektrisch centrale of het kan duurzaam opgewekte warmte zijn, bijvoorbeeld van de verbranding van houtresten of afvalresten van landbouw (geothermie).

Een warmtenet kan gebruikt worden voor water van hoge temperatuur (bijvoorbeeld 70 of 80 graden), maar ook voor water van lage temperatuur (bijvoorbeeld 40 graden).

2. BIENEN

- Bestaande van bijvoorbeeld industrie, landbouw afvalverbranding of afvalcentrales
- Biomassa, zoals bijvoorbeeld houtresten
- Aardewarmte (geothermie)
- Warmte uit oppervlaktewater
- Zonnewarmte

3. KENNEDEN

• **AFSPUITEREN**
De bestaande radiatoren kunnen gebruikt worden.

• **VERBETTERE WINDISOLATIE**
Geen extra isolatie voor de bestaande ramen.

• **VERBETTERE WINDISOLATIE**
Geen extra isolatie voor de bestaande ramen.

4. VOORDELEN

- Behaarde en betaalbaar
- Het is vaak te duur.
- Het is vaak te duur.

5. NADLEN

- Het is vaak te duur.
- Het is vaak te duur.

EINDHOVEN

Geen warmtebronnen in de buurt

ALTERNATIEVEN VOOR AARDGAS

ALL-ELECTRIC

1. WAT IS ALL-ELECTRIC?

Een 'all-electric' oplossing betekent dat alle warmte voor de woning wordt gemaakt uit elektriciteit. Dit kan met:

- **Warmtepomp:** deze haalt warmte uit de bodem of uit de lucht
- **Infraroodverwarming:** straling die zorgt voor een comfortabele warmte

'All-electric' oplossingen leveren altijd warmte op lage temperatuur. Dit betekent dat het altijd mogelijk is om woningen zeer goed te isoleren voordat een 'all-electric' oplossing toegepast kan worden.

Een 'all-electric' oplossing is alleen CO₂-neutraal als de elektriciteit zelf duurzaam wordt opgewekt (bijvoorbeeld met zonnepanelen) of als er gebruik wordt gemaakt van groene stroom.

2. BIENEN

- **AFSPUITEREN**
De bestaande radiatoren kunnen gebruikt worden.
- **VERBETTERE WINDISOLATIE**
Geen extra isolatie voor de bestaande ramen.
- **VERBETTERE WINDISOLATIE**
Geen extra isolatie voor de bestaande ramen.

3. KENNEDEN

- **AFSPUITEREN**
De bestaande radiatoren kunnen gebruikt worden.
- **VERBETTERE WINDISOLATIE**
Geen extra isolatie voor de bestaande ramen.
- **VERBETTERE WINDISOLATIE**
Geen extra isolatie voor de bestaande ramen.

4. VOORDELEN

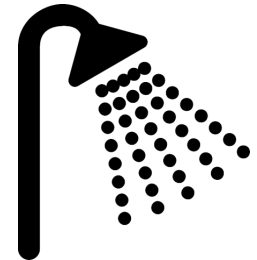
- Met een warmtepomp kan de warmte van de bodem of uit de lucht gehaald worden.
- De warmtepomp kan ook gebruikt worden voor koeling.
- De warmtepomp kan ook gebruikt worden voor koeling.

5. NADLEN

- De warmtepomp kan ook gebruikt worden voor koeling.
- De warmtepomp kan ook gebruikt worden voor koeling.

EINDHOVEN

Technisch mogelijk, momenteel niet betaalbaar voor iedereen

Gemeente streeft naar technisch haalbaar én betaalbaar alternatief voor aardgas bij aardgasvrij maken buurt

Wachten? Nee. Dit kun jij nu al doen!

buurkracht.

Aardgasvrij
voorbereid

met
bewezen
en
betaalbare
technieken

Stap 1. Efficiënt gebruiken

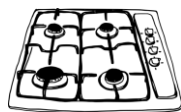
 • **Gedrag** (kost niks, niet voor naar bouwmarkt, direct mee beginnen)

 • **Isoleren en ventileren** (vloer, gevel, dak, beglazing, kozijnen, kierdichting)

altijd samen met goede ventilatie en kies handige momenten

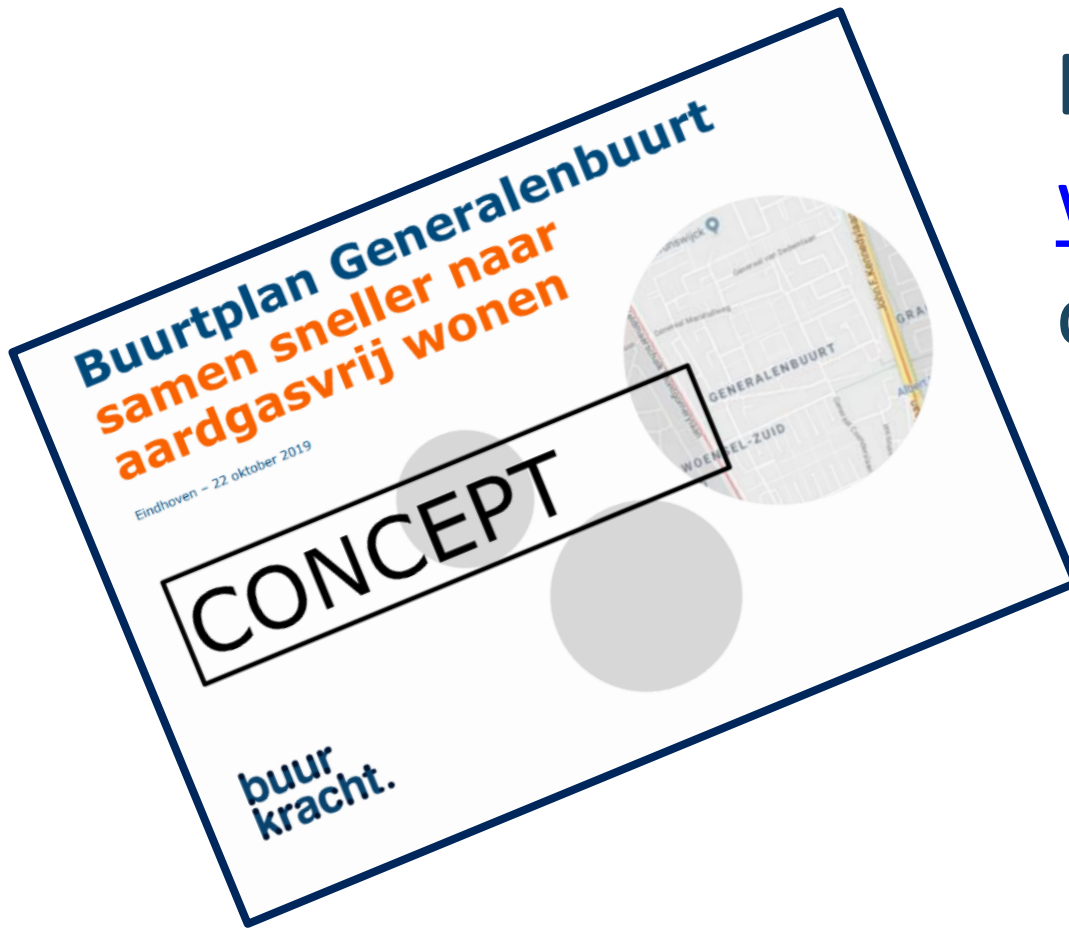
Stap 2. Overstappen op alternatief wanneer mogelijk

Elektrisch koken

Eventueel aangevuld met eigen elektriciteitsopwekking via zonnepanelen²²

Bekijk het concept buurplan op www.buurkracht.nl/generalenbuurt onder:

resultaten tot nu toe

- > presentaties en verslagen van buurtbijeenkomsten
- > presentaties en verslagen van meedenksessies
- > resultaten bewonersenquête
- > buurplan in de maak

Naar Omons via: www.buurkracht.nl/generalenbuurt

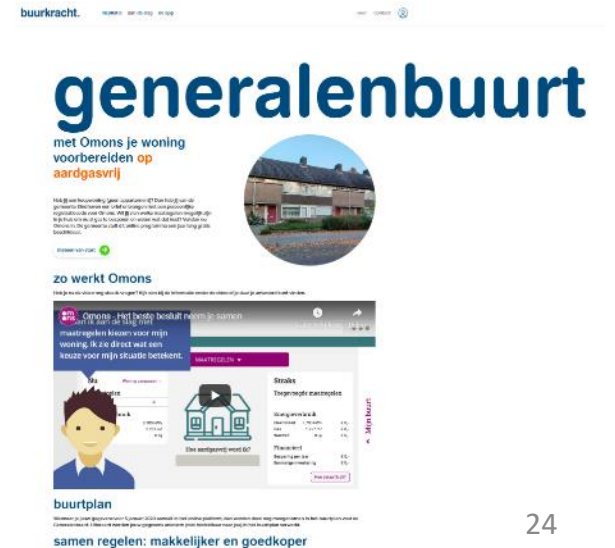
Omons: Inzicht in je eigen woonsituatie

Benieuwd welke stappen je nu al kunt nemen ter voorbereiding op aardgasvrij wonen? En wat dat betekent voor jouw koopwoning? Het enige dat je nodig hebt is de registratiecode, die je rond 15 november hebt ontvangen van de gemeente Eindhoven.

aan de slag!

- Speciale pagina over Omons met
- Uitlegfilmpje
 - Vragen en antwoorden over Omons

Demo Omons

Door buurtbewoner Ries van Son

The screenshot shows a mobile application interface for 'Omons'. At the top, there is a dark grey rounded rectangle with the word 'Omons' in white. Below this, the text 'Inloggen met je bestaande account' is displayed. There are two input fields: 'E-mailadres' and 'Wachtwoord'. To the right of the password field is a link that says 'Ben je je wachtwoord vergeten?'. Below the input fields is a green rounded button labeled 'INLOGGEN'. Underneath the button, the text 'Heb je geen account?' is shown, followed by a white rounded button labeled 'REGISTREREN'. The background of the interface features stylized line-art icons of buildings and a park bench with a street lamp.

Wat kun je nog meer van ons verwachten

buurkracht.

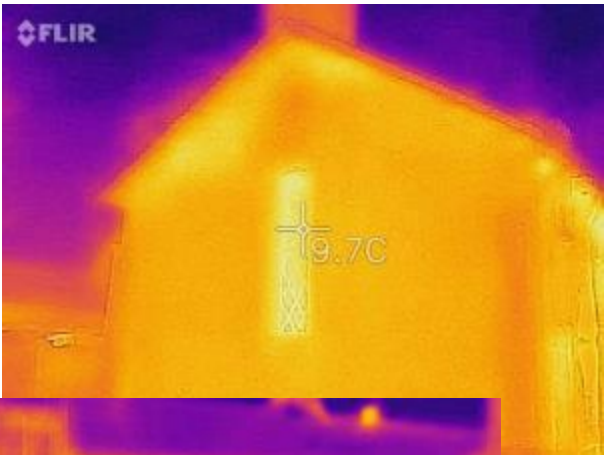
- Herinneringsbrief invullen Omons (december)
- Ervaringsverhalen van buurtgenoten (december)
- Warmtecamera-wandeling (10 december) **mits voldoende koud**
 - *meld je vast aan*
- Buurtbijeenkomst 10 februari 2020
 - *presentatie buurtplan*

Zet de datum vast in je agenda

Check je warmte lek!

buurkracht.

Met de
warmtecamerawandeling

Zo blijf jij op de hoogte

generalenbuurt

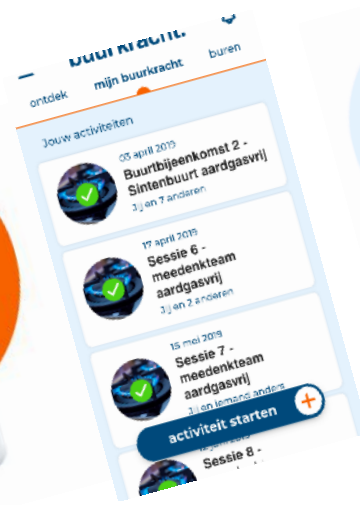
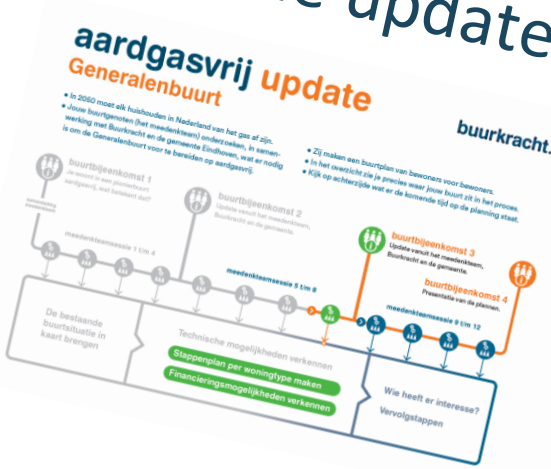
samen richting een
aardgasvrije
Generalenbuurt

In 2050 moet elk huishouden in Nederland van het gas af zijn. Dat klinkt ver weg, maar het gaat sneller dan je denkt. Buurtbewoners van Generalenbuurt onderzoeken, in samenwerking met Buurkracht en de gemeente Eindhoven, wat er nodig is voor een aardgasvrije Generalenbuurt. Zodat niemand voor verrassingen komt.

www.buurkracht.nl/generalenbuurt met alle verslagen en presentaties, veel gestelde vragen en antwoorden, leestips én concept buurtplan

Check de updatekaart in je brievenbus

Download de buurkracht app

Benut je buurkracht en laat je verder informeren bij de tafels.

Yvette Marijnissen

Buurtprocesbegeleider aardgasvrij

yvette@buurkracht.nl

Download de buurkracht-app →

